

Suszy łatwiej zapobiegać, niż likwidować jej skutki.

Uwzględniając potrzebę zapobiegania ekstremalnemu zjawiskom atmosferycznym, powodującym straty w rolnictwie, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi wprowadza zmiany w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020. Wyodrębniono środki na inwestycje polegające na modernizacji istniejącego systemu nawadniania lub wykonaniu w gospodarstwie nowego nawodnienia.

Na ten obszar wsparcia przeznaczono 100 000 000 euro. Rolnicy będą mogli realizować operacje polegające na:

- wykonaniu nowego nawodnienia (ewentualnie z wykonaniem ujęcia wodnego z wód podziemnych lub powierzchniowych),
- modernizacji istniejącej instalacji nawadniającej (ewentualnie z modernizacją ujęcia wody),
- modernizacji instalacji nawadniającej wraz z powiększeniem powierzchni nawadnianej (nowe nawodnienia) połączone ewentualnie z modernizacją zaopatrzenia tej instalacji w wodę.

W ramach inwestycji w nawadnianie musi być zainstalowany system pomiaru wody (jeżeli dotychczas nie był zainstalowany), umożliwiający mierzenie zużycia wody na poziomie wspieranej inwestycji.

Maksymalna wysokość pomocy udzielonej jednemu beneficjentowi i na jedno gospodarstwo rolne, w ramach omawianego instrumentu wsparcia, w okresie realizacji PROW 2014–2020, na operacje związane z nawadnianiem nie może przekroczyć 100 tys. zł, przy czym pomoc przyznaje się na operację o planowanej wysokości kosztów kwalifikowalnych powyżej 15 tys. zł.

Pomoc będzie polegać na refundacji do 50% (lub 60% kosztów kwalifikowalnych, w przypadku operacji realizowanej przez młodego rolnika) poniesionych przez beneficjenta kosztów kwalifikowalnych operacji.

Biorąc pod uwagę postanowienia PROW 2014–2020, w tym instrumencie wsparcia przewidziano preferencje w przyznawaniu pomocy ze względu na miejsce realizacji operacji, tj. preferowanie operacji realizowanych na obszarach zagrożonych wystąpieniem suszy.

Ponadto aktualnie trwają uzgodnienia dwóch projektów dokumentów rządowych, mających znaczenie dla przeciwdziałania skutkom suszy.

Pierwszym z nich jest projekt Planu przeciwdziałania skutkom suszy, opracowywany przez Państwowe Gospodarstwo Wodne „Wody Polskie” w uzgodnieniu z MRiRW, zawierający szereg działań, których celem jest przeciwdziałanie i łagodzenie skutków suszy, w tym m.in.:

- kreowanie świadomości rolników w zakresie możliwości tworzenia retencji na obszarach rolnych oraz propagowanie działań zmniejszających straty w rolnictwie podczas suszy,
- opracowanie wytycznych do racjonalnego zużycia wody w rolnictwie,
- zwiększenie retencji na obszarach rolniczych,
- realizacja działań inwestycyjnych w zakresie kształtowania/zwiększania sztucznej retencji,
- budowa lub rozbudowa systemów melioracyjnych nawadniających lub nawadniająco-odwadniających oraz przebudowa systemów odwadniających na nawadniająco-odwadniających.

Zgodnie z harmonogramem prac opracowanie ostatecznej wersji planowane jest w 2020 r.

Drugi to opracowywany przez Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej projekt „Założeń do Programu rozwoju retencji na lata 2021–2027 z perspektywą do roku 2030” (PRR). Głównym jego celem będzie wieloaspektowe określenie, a następnie wdrożenie działań, których realizacja zwiększy retencję wody i umożliwi zatrzymanie jej przez długi czas w środowisku. Program uwzględni wszystkie rodzaje retencji wód powierzchniowych wyróżniane ze względu na skalę – dużą, małą i mikro retencję oraz rodzaj retencji – naturalną i sztuczną. PRR obejmie także retencję krajobrazową oraz glebową. W ramach programu planowane jest opracowanie zestawienia działań z uwzględnieniem m.in. podziału na obszary dorzeczy i regiony wodne, wskazanie efektów realizacji działań, podmiotu odpowiedzialnego za ich realizację oraz źródła finansowania. Projekt zostanie poddany konsultacjom społecznym, którym towarzyszyć będzie kampania informacyjno-promocyjna. W Założeniach do Programu przewiduje się m.in.:

- realizację i odtwarzanie obiektów małej retencji i mikroretencji na terenach rolniczych,
- promowanie i wdrażanie zabiegów agrotechnicznych zwiększających retencję glebową,
- realizacja i odtwarzanie stawów hodowlanych,
- realizacja nowych oraz przebudowa istniejących systemów melioracyjnych w celu zapewnienia funkcji nawadniająco-odwadniających,
- tworzenie i odtwarzanie zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i przywodnych,
- realizacja obiektów retencjonujących wodę.

Źródło: MRiRW